

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

L'ACCC va celebrar la seva XXI Assemblea

A la sessió es va procedir a la renovació de part de la Junta de l'ACCC

Lidia Montes (ACCC). L'ACCC va celebrar el passat 22 de maig la seva XXI Assemblea General Ordinària amb la participació de representants de la Junta i alguns socis que es van donar cita al Col·legi de Periodistes de Catalunya per fer balanç del conjunt d'activitats i iniciatives desplegades per l'ACCC durant el 2013. En una presentació conjunta entre Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC, i el vicepresident, Raül Toran, es va procedir a revisar les activitats realitzades al llarg de l'any i les accions promogudes per l'Associació amb l'objectiu d'impulsar la comunicació i divulgació científiques. Rosa Martínez, secretària general, per motius laborals s'hi va afegir més tard a la mesa.

Va iniciar la sessió la presidenta recordant que en aquesta XXI Assemblea es convocaven eleccions per renovar la Junta de l'ACCC que ella presideix des de 2011, en què va rellevar l'anterior presidenta, Mercè Piqueras. En aquest sentit, l'Assemblea va ratificar la composició de la Junta amb els següents membres: Cristina Ribas, com a presidenta; Raül Toran, a càrrec de la vicepresidència; Rosa Martínez, com a secretària general; Mercè Fernández, com a tesorera; la vocalia científica en mans de Claudi Mans; la vocalia d'activitats a càrrec d'Octavi Planells; Esther Marín ocupant la vocalia web i llista; Jaume Vilalta com a vocal audiovisual i finalment la vocalia de medi ambient a càrrec de Joaquim Elcacho, també expresident de l'ACCC i fins ara assessor de la Junta. Després d'anunciar la corresponent renovació de càrrecs, la presidenta va agrair als vocals sortints Michele Catanzaro, Jordi Mazón, Pau Senra i José Luis Gallego, la seva dedicació a l'ACCC en els últims anys, qui han expressat el desig de no continuar per impossibilitat de seguir dedicant-s'hi.

Seguidament el vicepresident, Raül Toran, va repassar les activitats dutes a terme per l'ACCC per potenciar la projecció social de la ciència. Entre

altres iniciatives, va destacar el paper de *Beer for Science* com a trobada informal entre professionals de la comunicació científica. Així mateix, va referir-se a l'èxit de les exposicions *Menys rares i 16 científiques catalanes*. Toran va explicar que aquesta exposició, que actualment es troba exposada a la Biblioteca d'Artesa de Segre, posarà fi al seu recorregut que l'ha portat a més de 20 sales de tot el país. No obstant això, l'ACCC donarà suport a aquelles entitats que vulguin reeditar-la.

D'esquerra a dreta: Rosa Martínez, Raül Toran i Cristina Ribas (foto: ACCC)

Un altre dels èxits a destacar va ser la iniciativa *Il·lustraciència*, que en la seva segona convocatòria ha triplicat el nombre de participants de la primera edició —es van presentar 80—, tot arribant a la xifra de 300 obres en concurs. En aquesta línia, l'Associació va arribar a un acord amb *Amical Wikimedia*, -una de les entitats col·laboradores del projecte- per oferir als participants alliberar les il·lustracions del concurs i així poder incorporar-les a la Viquipèdia.

El vicepresident va destacar, a més, la importància del Grup d'Emprenedoria que va sorgir arran d'una necessitat comuna i que, per aquest motiu, realitza trobades cada dos o tres mesos. La propera reunió serà aprofitant la visita a l'espai *Top Ciència* del Cosmocaixa.

Rosa Martínez va fer una referència a la presència de l'ACCC en el món de les noves tecnologies en l'àmbit de la comunicació (Facebook, Twitter, LinkedIn, etc), tot destacant l'increment de

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

continguts, la dinamització de les xarxes socials i l'augment de vídeos a la secció audiovisual al web.

En nom de la tresorera Mercè Fernández, que es va excusar de l'Assemblea, la presidenta Cristina Ribas va repassar les despeses i ingressos de l'associació durant l'any passat i va detallar el pressupost per al present any. Ribas també va aprofitar la convocatòria de la sessió per posar sobre la taula la seva intenció d'aconseguir una major professionalització de l'ACCC, apostant per projectes més grans d'índole estatal i europea. No obstant això, va voler deixar clar que es valoren les aportacions i propostes de tots els socis. En aquesta línia, Ribas va puntualitzar «que no es tractaria que la pròpia ACCC faci totes les tasques dels projectes, sinó que es canalitzin perquè les puguin realitzar professionalment les sòcies i els socis.» Finalment, ja abans d'acabar, Ribas va exposar la intenció de l'Associació de crear una comissió de Tecnologia.

Entre les propostes de les sòcies i socis presents, es va aprovar potenciar la visibilitat dels perfils professionals dels membres de l'associació, acció que ja està en marxa amb la creació d'un grup a la xarxa social LinkedIn per al Grup d'Emprenedoria. També es va subratllar la importància d'aprofitar les beques que ofereix l'European Union of Science Journalists' Association per acudir a trobades de comunicació científica en tot el continent i potenciar l'enriquidor contacte amb professionals d'altres països.

En una altra intervenció, l'expresidenta Mercè Piqueras va demanar que l'Assemblea manifestés l'agraïment al suport donat per les entitats col·laboradores de l'ACCC, un reconeixement que és compartit per l'actual presidenta Cristina Ribas i la junta actual de l'Associació.

El soci Gregori Valencia també va apuntar la possibilitat que l'ACCC actués com a entitat catalitzadora per potenciar la visibilitat de projectes de recerca del marc europeu que són coordinats per investigadors dins el nostre àmbit territorial. La presidenta Ribas i el vicepresident Toran van valorar positivament aquesta proposta, que serà explorada amb més profunditat per la junta de l'ACCC.

Barcelona es vesteix de ciència el mes de juny

La ciutat comtal celebrarà el Festival de la Ciència, Tecnologia i Innovació que inclou la jornada especial Recerca i Empresa

Barcelona acollirà el proper mes de juny el *Festival de la Ciència, Tecnologia i Innovació* des del dia 4 fins al 20. Aquest festival, que ja s'ha convertit en un esdeveniment programat a l'agenda cultural de la ciutat des que es va iniciar el 2007 sota el nom de *Festa de la Ciència*, té com a missió fer conèixer la feina que desenvolupen científics i enginyers a les universitats, centres de recerca i tecnològics i empreses. Per això, s'ha preparat un programa d'activitats en què es convida el públic de totes les edats i disciplines a participar de la cultura científica, la tecnològica i la innovació. L'acte d'inauguració serà al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona el dia 4 de juny a les 18 hores. Prèviament hi haurà una roda de premsa a l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona (ICUB), a les 10.30. En cas de voler assistir a qualsevol d'aquests dos esdeveniments, cal escriure a comunicacio@accc.cat abans del 4 de juny.

Dins del marc d'aquest festival s'inscriu la *Jornada Recerca i Empresa: Col·laborar per competir millor*, que té el suport de l'ACCC i se celebra el dia 5 de juny al Disseny Hub de Barcelona (Plaça de les Glòries Catalanes, 37). Per assistir-hi cal una inscripció prèvia a través del web: <http://bit.ly/1pveenS>. Totes les activitats són gratuïtes.

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

FECYT
FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍA

Acte d'inauguració

Pel que fa a l'acte d'inauguració del festival, el Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona acollirà la conferència «Grafè, Recerca i Empresa. Una excepcional aposta per la Innovació i la competitivitat a Europa», a càrrec d'Andrea Ferrari, president del Consell Executiu de Graphen Flagship i director del Cambridge Graphen Centre. En faran la presentació els investigadors Frank Koppens, de l'Institut Català de Ciències Fotòniques (ICFO), i Stephan Roche, de l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2).

El grafè és un material que presenta una extraordinària combinació de propietats físiques i químiques: és el material més fi (és un milió de vegades més fi que un cabell humà), condueix l'electricitat molt millor que el coure i el silici, és dues-centes vegades més fort que l'acer i té propietats òptiques úniques. És un material impermeable, invisible i es pot combinar fàcilment amb tota mena de materials. El grafè, en suma, està cridat a ser el material prodigiós del segle XXI impulsant una autèntica revolució industrial, amb importants repercussions en l'economia mundial.

El Graphen Flagship és una ambiciosa iniciativa d'investigació de la Unió Europea que té per objectiu, amb la col·laboració de la recerca-empresa, arribar a la societat europea en l'espai de deu anys, generant creixement econòmic, noves ocupacions i noves oportunitats per a Europa. Des dels seus primers passos, el Graphen Flagship ha caminat de la mà d'acadèmia i indústria amb l'objectiu de donar un gran impuls a la innovació a Europa.

Jornada «Recerca i Empresa: Col·laborar per competir millor»

Amb la finalitat de recollir la visió i experiència dels diferents agents del procés de la recerca i la innovació a Catalunya a mitjà i llarg termini, la Jornada arrencarà el dia 5 de juny a les 9 del matí amb una presentació introductòria que anirà seguida d'una sèrie de col·loquis.

Per començar, a les 9.30, Josep M. Piqué, de l'Oficina de Creixement Econòmic-EeiO (economia, empresa i ocupació) de l'ajuntament

de Barcelona, i l'Associació Internacional de Parcs Científics i Àrees d'Innovació (IASP), presidirà una sessió que abordarà el diagnòstic de la situació catalana en l'economia basada en el coneixement, en una sessió que duu per títol «Quins són, avui, els reptes per a aquesta aliança?».

A les 11.30 serà el torn de la sessió «Referents d'èxit per a empreses. Bones pràctiques», amb la participació de Tomàs Molina, cap de meteorologia i director del programa *Espai Terra* (TV3), com a mediador. En aquesta reunió s'escoltarà l'experiència exemplar de l'empresa que ha trobat, en col·laboració amb els equips de recerca, un pilar per al seu desenvolupament, competitivitat i prosperitat.

A les 14.15 hi ha previstes dues sessions de temàtiques diferents. D'una banda «Tecnologies punta: noves oportunitats de negoci per a les empreses», amb Albert Closas, economista i director del programa *Valor afegit* de TV3, com a mediador. I d'altra banda, «Catalunya 2022: Sectors emergents i escenaris de futur. Grup mixt de reflexió, discussió i elaboració d'un full de ruta», amb Tomàs Molina i Ricard Jiménez, director científic de la Fundació ASCAMM, com a mediadors.

A la tarda, a les 16.00, hi ha programada «La "ciència" del finançament privat i el finançament privat de la ciència», una sessió dirigida per Josep Lluís Sanfeliu, *general partner* de Ysios Capital.

Per acabar, a les 17.30, Albert Closas i Josep Lluís Sanfeliu presentaran les conclusions de la jornada que també es donaran a conèixer al Parlament de Catalunya el 20 de juny, dia en què el Festival de la Ciència arribarà al seu punt final, a les 12.30.

Podeu consultar el programa a través del següent enllaç: <http://bit.ly/TQQYHh>

Web del festival: <http://festivalcti.bcn.cat/>. El Festival també compta amb un perfil a Twitter (@BCNinnovacio), on també es podrà seguir amb l'etiqueta #FestivalCTI, i també amb un perfil a Facebook ([facebook.com/bcninnova](https://www.facebook.com/bcninnova)).

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

«La comunicació científica als Estats Units és increïblement bona, ens donen quatre mil voltes en qualsevol sentit»

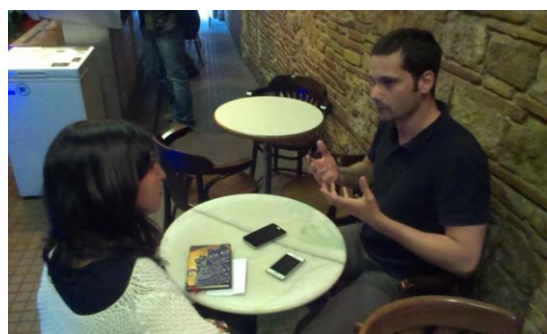
Lluís Quevedo explica la situació de la comunicació científica als Estats Units i apunta claus per al futur de la divulgació en el territori català

Lidia Montes (ACCC). Ens trobem en un moment històric en què emergeixen nous canals i plataformes per a la divulgació científica i s'articulen, al mateix temps, fórmules noves amb les quals jugar per posar en marxa projectes que promoguin l'àmbit comunicatiu de la ciència. En aquest ampli ventall de possibilitats, les apostes per la divulgació científica segueixen sent un ecosistema molt complicat de productes i audiències complexes. «Per això diferents projectes, estils i apostes aconseguen comunicar amb èxit a audiències diverses», apunta Lluís Quevedo, soci de l'ACCC i divulgador científic establert a Nova York.

Aquest comunicador català dirigeix i presenta el programa *Ciencia, Salud y Tecnología* (CST) a l'altre costat de l'Atlàntic. Es tracta d'un exemple de divulgació científica que consisteix en un espai diari al canal internacional NTN24, l'emissió del qual abasta tot el continent americà. «CST és un programa de TV diari de mitja hora de durada, en espanyol, en el qual combinem ciència i salut, *papers* frescos o temes freds, amb blocs de salut i tecnologia més popular, que serveix per assolir i barrejar audiències que d'una altra manera no es trobarien amb aquest contingut», va destacar el comunicador.

Donada la seva trajectòria professional, format a Catalunya però treballant als Estats Units, Quevedo va comparar les diferències entre la situació de la divulgació científica en els dos

països: «la meua sensació és que els nord-americans són molt frescos, divertits i ràpids. Als EUA la comunicació científica és increïblement bona, ens donen quatre mil voltes en qualsevol sentit: en quantitat, en qualitat i en oferta.»

Lluís Quevedo a la dreta de la imatge en un moment de l'entrevista (foto: ACCC)

Quevedo va destacar que hi ha una predisposició favorable de la ciutadania nord-americana cap als temes científics. La clau de l'èxit de la divulgació científica és que es dirigeix a una audiència més nombrosa i, per tant, els seus interessos resulten ser més variats. El comunicador va puntualitzar que es valora i es respecta més el professional científic que en el panorama espanyol: «hi ha una relació directa entre l'orgull nacional i el valor social dels motors econòmics que estan molt enganxats a la tecnologia i conseqüentment a la ciència, com el viatge a la Lluna, la NASA, Facebook. Tota la revolució tecnològica està als EUA. Si els diners s'uneixen a la ciència, aquesta tindrà més possibilitats de triomfar.» Precisament, pel fet que hi hagi una reputació social lligada al perfil del científic «la societat entén que no és possible estar al capdavant de l'economia sense la ciència, i és per això que les seccions sobre ciència dels diaris són molt populars entre els lectors, per estar al dia del que passa», va assenyalar Quevedo com a justificació de la major predisposició social envers el món científic mostrada per aquell país.

En referència a la situació catalana, Quevedo va considerar que «estem en un període

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

Cens d'entitats de foment
de la llengua catalana
de la Generalitat de Catalunya

FECYT
FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍA

de bonança.» I va afegir: «Quan vinc ara, veig moltes més coses que quan jo me'n vaig anar, i només fa cinc anys, però hi ha molts més projectes.»

Aquest comunicador català va apuntar a la Unió Europea com un factor clau en l'àmbit de la divulgació científica a Catalunya. «Crec que la crisi ha pogut emmascarar un gran període de bonança en aquest camp. Ara, la Unió Europea comença a exigir que hi hagi una part de comunicació en tots els projectes científics.» En aquesta línia, va explicar que, amb el suport del capital de la UE s'estableix l'exigència de fer comunicació de manera obligada i «si es revisen tots els projectes de forma crítica, es pot incrementar la qualitat de la comunicació i divulgació científica.» Quevedo va afegir que «aquesta revisió crítica de tot un projecte millora i actua de mecanisme de selecció en aquest àmbit, el que és beneficiós i necessari» perquè redundi en una bona comunicació científica, i va afegir: «un cop que la gent s'acostumi a la bona divulgació, és difícil tornar enrere.»

L'entrevista va tenir lloc el passat 29 d'abril durant el passat *Beer for science*, la trobada informal de comunicadors científics a un bar de Barcelona, organitzada per l'ACCC.

Viatge d'estudis per a periodistes científics a Suïssa

Crònica de la sòcia Àngela Bernardo de l'*study trip* al qual va assistir gràcies a una beca de l'EUSJA gestionada per l'ACCC

Àngela Bernardo (ACCC). A finals de març, gràcies a una beca concedida per la Swiss Association of Science Journalism, vaig tenir la sort d'anar a Suïssa en un viatge d'estudis per a periodistes i comunicadors científics. La visita tenia el suport de l'Associació Europea de Periodistes Científics, i el programa va incloure un itinerari per

alguns dels centres de recerca i tecnològics més importants del país.

Les dues ciutats que vam visitar en aquest viatge van ser Zuric i Lugano. A la primera vam poder conèixer alguns dels projectes de recerca de l'Escola Politècnica Federal (ETH Zurich), a més de diverses iniciatives en col·laboració amb grans multinacionals (com ara el Laboratori de Disney Research). A Lugano vam assistir a la presentació del recentment 'inaugurat' Piz Daint, un equipament tecnològic que és considerat el supercomputador més potent de tota Europa.

De Disney a la neurociència

El 1928, els estudis dirigits per Walt Disney estrenaven la pel·lícula *Steamboat Willie*. Aquesta obra, que va sincronitzar per primera vegada les imatges amb el so, va representar el punt de partida de la innovació que la indústria Disney ha realitzat al llarg de la seva història. La visita als laboratoris Disney, juntament amb la presentació de l'ETH Zurich, va ser l'autèntic inici del viatge d'estudi.

L'endemà, les ponències van versar inicialment sobre temàtiques relacionades amb la nutrició i l'agricultura, per després aprofundir en el treball relacionat amb la medicina regenerativa i la neurociència en aquella ciutat suïssa. Les xerrades van ser complementades amb visites al *Swiss Center for Regenerative Medicine*, guiada pel seu director el Dr. Simon Philipp Hoerstrup, i l'àrea de neurociència de l'ETH, on vam conèixer els nous avenços en neuromodelització i tècniques de neuroimatge. El segon dia també vam poder conèixer la història de Zuric amb una ruta guiada per la cultura i tradició d'aquesta ciutat europea.

Túnel sota els Alps i supercomputació d'avantguarda

Al tercer dia del viatge d'estudis ens van traslladar de Zuric a Lugano. En teníem moltes ganes, ja que anàvem a conèixer el que aviat serà el túnel ferroviari més llarg del món (57

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

FECYT
FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍA

quilòmetres) i el que ja és el supercomputador més potent de tota Europa, el conegut Piz Daint, que s'havia inaugurat aquell mateix divendres.

Les proeses en enginyeria i bioinformàtica són un dels grans avenços aconseguits per l'R+D+I a Suïssa. El túnel de Sant Gotard, que uneix Zuric amb Milà, té un pressupost de 10.000 milions d'euros. A la visita vam poder comprovar que els trens ja poden superar els 200 quilòmetres/hora, encara que la seva inauguració està prevista per d'aquí a dos anys.

El recorregut pel Piz Daint, ja a Lugano, va ser un sorprenent repàs als enormes avenços aconseguits per la computació en els últims anys. El superordinador suís té 28 cabines de computadors, fet que permet que el seu màxim de rendiment teòric estigui en els 7,8 petaflops. A nivell internacional, Piz Daint és el sisè superordinador més potent del món, i la seva capacitat de càlcul és avui utilitzada en grans projectes d'investigació, com el reconegut *Human Brain Project* o les línies de treball del CERN.

Sens dubte, el viatge d'estudis ens va servir a tots els participants per conèixer més a fons la investigació puntera que es realitza en aquestes dues ciutats suïsses. Gràcies a l'Associació Catalana de Comunicació Científica i a les Associacions Suïssa i Europea de Periodistes Científics per brindar-nos aquesta magnífica oportunitat d'apropar-nos a la ciència i innovació que realitza el país.

Resum de la llista de correu

Els temes més comentats al maig

Un dels temes comentats a la llista durant aquest mes ha girat entorn del formatge sense lactosa. Una de les participants de la llista de l'ACCC va preguntar quina és la diferència amb els formatges normals, ja que la fermentació de la lactosa és un dels passos d'elaboració del formatge. Com a explicació, un altre membre de la

llista va respondre que hi ha formatges amb una quantitat molt baixa de lactosa que les persones intolerants a aquest compost poden ingerir, excepte casos en què l'afecció és molt greu i, per això, la indústria ha elaborat aquests formatges als quals se'ls extreu tota la lactosa. Per confirmar el comentari anterior, un altre participant va aportar una llista dels components d'aquest tipus de formatges sense lactosa.

Un altre debat obert va tenir com a protagonista la terminologia que utilitzen els mitjans per denominar dues expressions, i la seva corresponent equivalència en català. El primer d'ells és *ladillo*, referent a les frases curtes i titulars que van en negreta i que utilitzen els mitjans per introduir temes nous. L'altre terme, encunyat *percha informativa*, s'aplica al fet de posar d'actualitat un tema que no és totalment actual, sovint amb intenció publicitària o per algun motiu especial. Un altre integrant de la llista va respondre que utilitzava la paraula *titolet*, com equivalència al que descriu com *ladillo*, i en referència al segon terme especificar que, aplicant un castellanisme, el denominava *perxes*. Una altra resposta va aportar la paraula *destacat* com al·lusió als *ladillos* i va apuntar que encara que *perxes* fos una traducció del castellà, és un terme vàlid en català. L'anterior membre de la llista va especificar que per a ella *destacats* i *titolets* són peces diferents, sent els primers frases senceres amb tipografia més gran que ocupen tres o quatre línies, mentre que els *titolets* impliquen una tipografia més petita en negreta i reflecteixen la idea que el periodista desenvoluparà a continuació. El debat va concloure amb l'última aportació d'una altra participant que va apuntar el terme *totxos*, sinònim de *maons*, ambdós referents a textos espessos o mal escrits, i va coincidir amb les aportacions anteriors.

A partir del diumenge 11 de maig, les quatre pàgines del suplement de ciència del diari ARA formaran part d'un nou suplement que llança aquest diari, va assenyalar una de les participants de la llista que, a més, va apuntar que encara que comptaran amb el mateix espai, el nou disseny permet incloure més text. Altres membres de la

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

FECYT
FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍA

llista van felicitar la iniciativa i, en aquest sentit, un d'ells va mostrar la seva por perquè la resta del diari no tinguí espai per a articles relacionats amb la ciència.

La llista també serveix de promoció i reconeixement a projectes, com ha estat el cas de reporters.com.es, un projecte de comunicació online especialitzat en reportatges científics i de salut, liderat per periodistes i dissenyadors gràfics. Els membres de la llista van felicitar els promotors de la iniciativa.

Els programes de divulgació científica en televisió en altres països europeus i el continent van ser la línia de debat a la llista al maig. Un dels participants sol·licitava informació per elaborar-ne un llistat, explicitant el nom i/o cadena en què s'emeten. Els membres de la llista van aportar enllaços en els quals consultar aquesta informació: <http://bit.ly/1nw1bDu> i es van referir a programes com *Die Sendung mit der Maus* (en català *El programa del ratolí*), d'Alemanya.

Un participant de la llista va informar d'una oferta de treball per a alguna persona que treballés a Anglaterra (nadiu o que conegui molt bé el mercat britànic) per col·laborar en el seu projecte en la comunicació d'una empresa relacionada amb la salut. Una altra membre de la llista va suggerir la idea de posar un anunci a la borsa de treball de l'EUSJA (European Union of Science Journalists' Associations).

Al maig va tenir lloc la conferència sobre «Veritat, racionalitat i responsabilitat en medicina» a l'Institut Homeopàtic de Catalunya, en la qual Jesús Purroy va fer una presentació del seu llibre *Homeopatia sense embuts*, segons es va informar a la llista. Un altre participant va afegir que el dia 20 de maig Purroy presentava el mateix llibre a la llibreria 22 de Girona amb un diàleg introductori entre el professor Miquel Duran (professor de la Universitat de Girona [UdG] i soci de l'ACCC) i Ramon Moreno, vicerector de la UdG. En resposta, un altre membre de la llista va informar que el director de l'Institut Homeopàtic de Catalunya li va comunicar que trauria de la seva web els articles sobre homeopatia i càncer, però encara no ho havia fet.

Les *terres rares* és el nom que reben disset elements químics: escandi, itri i els 15 elements del grup dels lantànids. Depenent dels seus usos, s'utilitzen com metalls purs o en forma de compostos. Des d'aquest punt de partida un membre de la llista va indicar que la seva aplicació en electrònica inclou dos casos, és a dir, no sempre s'utilitza el metall pur. Per això, va apuntar, que a l'hora de reciclar dependrà del compost de partida: si s'utilitza com a metall però no es conserva aïllat és fàcil que s'oxidi i el reciclatge requerirà el procés de reducció. No obstant això, en cas que s'utilitzi en forma de fosfur o d'una altra sal, el procés de reciclatge requereix recristallitzar la sal. Per això, va concloure, és més correcte parlar de forma genèrica de «compostos de les terres rares», una denominació que inclou tots els casos.

Un membre de la llista va advertir que el govern espanyol exigia el tancament de la meitat de canals de TV3 basant-se en una «aparença tècnica.» El portaveu del Govern, Francesc Homs, va pronosticar que, si es confirma, hi hauria tres conseqüències immediates: el tancament dels canals de TV3, la renúncia a l'alta definició i el final de la possibilitat de veure la televisió de les Illes i un possible nou canal de televisió del País Valencià. La llistaire va mostrar la seva preocupació pels programes de ciència que es puguin veure afectats.

Un altre membre de la llista va fer difusió de l'exposició *Salvadoriana. Tresor del patrimoni científic* que estarà al Museu de Ciències Naturals de Barcelona fins al 2016 i va convidar els altres participants a visitar-la. A més, va recomanar un article que va publicar Ramon Foch al número 79 de la revista *Mètode*, «Botànica per a després d'una guerra»: <http://bit.ly/1h9JVng>.

Un participant va informar a la llista que el 22 de maig a les 19.00 el Casal de Joves Palau Alòs organitzava una sortida cultural científica pel barri de la Barceloneta. Es va escollir aquest barri perquè ha estat testimoni de grans fets científics que formen part de la història de la ciutat i de Catalunya, i es va planificar fer un recorregut històric de la fotografia, el globus aerostàtic, el

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

FECYT
FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍA

submarí, el sistema mètric i les cooperatives. En resposta, una altra membre de la llista va recordar «Sabries trobar una successió de Fibonacci a la Barceloneta?» quan es va reformar el Passeig Joan de Borbó, i va afegir que l'Institut d'Investigacions Pesqueres -ara Institut de Ciències del Mar del CSIC- tenia un aquari preciós.

El proper 12 de juny tindrà lloc a Madrid una nova Jornada sobre Epidemiologia per a periodistes i comunicadors, coorganitzada per la Fundació Dr. Esteve i l'Associació Espanyola de Comunicació Científica. Els socis de l'ACCC tenen un descompte en la quota d'inscripció, segons va informar un dels membres de la llista: <http://bit.ly/1qX4l6Y>. A més, aquest participant va comunicar que la Jornada de Bioestadística per a periodistes i comunicadors, que tindrà lloc a Barcelona, s'ha ajornat fins a l'octubre i va dir que ja informaria de la data definitiva de celebració.

Un dels membres de la llista va comentar que Ricardo Moure, que realitza la seva tesi a la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, va ser el guanyador del concurs de monòlegs científics *Famelab*. Altres membres el van felicitar i van fer promoció d'aquest guardó compartint els vídeos dels finalistes de la gala: <http://bit.ly/SLAGOU>. A més, va informar que estan treballant amb Moure la seva participació a la final internacional el proper 3 de juny.

El reportatge elaborat per Georgina Pujol i Lluís de Baldomero per al programa *Quèquicom* «Som els bacteris que mengem» (<http://bit.ly/1pflXbr>) va rebre l'accésit de l'Associació Espanyola de Bioempreses 2013 en l'apartat audiovisual, tal com va indicar un integrant de la llista de l'ACCC. La peça audiovisual explica els aliments probiòtics que, com el iogurt, poblen l'intestí de bacteris, faciliten la digestió i estimulen el sistema immunitari.

El programa de divulgació científica del canal 33 *Quèquicom* va ser protagonista d'un altre fil de correus, ja que està preparant un reportatge sobre l'entropia i va preguntar als participants de la llista si algú tenia una línia d'investigació o alguna notícia d'actualitat relacionada amb aquest tema. Un dels membres, en resposta, va recomanar un

llibre seu sobre aquesta temàtica (<http://bit.ly/1kAmAWv>) i un article sobre termodinàmica i cinètica de la independència (<http://bit.ly/1l0pzyZ>). Un altre participant va aportar un article de Rolf Tarrach sobre l'entropia que parla de l'ordre i del desordre a través del consum energètic domèstic, <http://bit.ly/1pLK0xi>, i va valorar molt positivament una de les aportacions de l'anterior participant. Un altre membre de la llista va comentar que, casualment, ell havia fet una petita xerrada sobre el tema uns dies enrere al Museu del Disseny, en el marc de Volum 19 - PechaKucha Barcelona: <http://bit.ly/1oH3Mfr>.

L'ACCC va comunicar a la llista la composició de la nova Junta de l'Associació, com es pot llegir en la notícia sobre l'assemblea d'aquest mateix número del butlletí. Michele Catanzaro, que ha estat membre de la junta i moderador de la llista de distribució de l'ACCC, es va acomiadar dels membres de la llista i va passar el testimoni a la seva successora Esther Marín. Catanzaro, que portava exercint aquesta tasca des de 2007, va explicar els motius pels quals deixa d'exercir aquesta tasca a l'ACCC i va agrair a l'Associació aquests anys de col·laboració conjunta. Alguns membres de la llista van agrair i felicitar-lo per l'excel·lent treball dut a terme.

Un altre dels fils de conversa va girar al voltant del documental *Particle Fever* (<http://particlefever.com/>), que es va projectar en el context del *DocsBarcelona* (<http://bit.ly/1piFCIG>). Les opinions generades al voltant d'aquest film el qualifiquen d'excel·lent, i assenyalen que mentre la majoria de documentals expliquen els fets a posteriori, a *Particle Fever* s'assisteix al *making of* d'un dels descobriments més importants dels últims temps: la confirmació de l'existència del bosó de Higgs. A més de la projecció, en el context del *DocsBarcelona* s'inclouia una classe magistral amb el director del documental, Mark Levinson. Tot això va tenir lloc el dijous 29 a les 18.00; en una sessió per a la qual els socis de l'ACCC podien gaudir d'un descompte especial. Un altre dels participants de la llista va agrair l'oportunitat de gaudir d'aquest documental i va destacar que va permetre assistir en directe i comprovar com es va

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

FECYT
FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍA

viure aquest fet científic. És per això que va assenyalar altres dates en què es tornaria a projectar la peça audiovisual, com en el cas d'*E/documental del mes*, que el portarà per tota Catalunya.

En memòria de l'aniversari de l'autora de *Silent Spring*, Rachel Carson, es va iniciar una altra conversa a la llista de correu. I, seguint aquesta línia, una de les participants va recordar el seu primer article sobre aquell tema, publicat al suplement de ciència de *La Vanguardia* el 1994: <http://bit.ly/1mzU8lO>

De l'1 al 31 de maig s'han enviat 352 correus electrònics a la llista de l'ACCC.

Raconet de la llengua

Sentir i escoltar

Fa uns dies, en el metro vaig sentir una noia que parlava per telèfon i deia: «Ho sento, però no t'escolto; és que sóc en el metro.» El primer pensament que vaig tenir va ser que no li semblava adient mantenir una conversa telefònica en aquell espai públic. Immediatament, però, va afegir: «Quan hi hagi més cobertura, et truco jo.» Aleshores vaig adonar-me que aquella noia havia incorporat al català un error que abans d'aquell dia jo només havia sentit en castellà: confondre els verbs 'sentir' i 'escoltar', de la mateixa manera que en castellà hi ha qui confon 'oír' i 'escuchar'.

En relació a l'oïda, 'sentir' és un sinònim del verb 'oir' i significa percebre els sons, sense que hi hagi cap voluntat per part de qui els percep. 'Escoltar', en canvi, implica una acció voluntària. Qui escolta para atenció a allò que diu algú altre o als sons que li arriben. Per tant, quan una persona ens parli, no li diguem que no l'escoltem, excepte quan vulguem que s'assabenti que allò que ens diu no ens interessa gens.

Mercè Piqueras

Benvinguda a l'ACCC

Nous socis

A la Junta de l'ACCC celebrada el mes de maig es va aprovar que Àngels López, Iván Manjón i Francisco Luis Peirats siguin socis de l'ACCC.

Si encara no ets soci, informa't al nostre web: bit.ly/lw9KqH

L'ACCC a Internet

Segueix-nos a:

Web: accc.cat

Twitter: twitter.com/ACCC

Facebook: facebook.com/ACCCcientifica

Flickr: flickr.com/photos/accc/

LinkedIn (empresa i grup):

linkd.in/ceddtJ

linkd.in/aaisv4

Vimeo: vimeo.com/accc

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya

EUSJA

focir

Entitats col·laboradores de l'ACCC

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERES I INFERMERS
BARCELONA

Fundación BBVA

